

Onderwerp: Nieuwe precarioverordening 2017 en Verordening precario op buizen, kabels, leidingen en draden 2017.

BBV nr: 2016/376709

1. Inleiding

Uit het “onderzoek dossiers precario innemen openbare grond 2012, 2013 en 2014” (b&w 2015/226165) kwam naar voren dat de tekst van de huidige precarioverordening en tarieventabel voor het onderdeel “innemen openbare grond bij bouw” in een beperkt aantal gevallen niet eenduidig is uitgelegd c.q. toegepast. Op basis daarvan is aan de commissie Bestuur toegezegd de verordening hierop te verduidelijken.

Daarbij is toegezegd om gelijk de gehele precarioverordening door te nemen op actualiteit en mogelijkheden voor vereenvoudiging. Uitgangspunt bij de doorgevoerde wijzigingen is dat de totale opbrengst van precario in de nieuwe situatie gelijk blijft aan die van 2016.

In de als bijlage bijgevoegde notitie ‘voorstel nieuwe precarioverordeningen per 1-1-2017 (2)’ plus bijbehorende stukken worden de achtergrond en de implicaties van de wijzigingen nader toegelicht.

De bepalingen over kabels en leidingen zijn uit de bestaande precarioverordening verwijderd. Op aanraden van onze vaste fiscaal adviseur is hiervoor in de plaats een aparte precarioverordening opgesteld voor kabels en leidingen c.a. Dit is gedaan omdat uit deze speciale verordening explicieter duidelijk wordt dat de netwerkbeheerder wordt aangewezen als belastingplichtige. Directe aanleiding is een recente gerechtelijke procedure tussen de gemeente Haarlem en Liander.

Op 7 juni 2016 heeft het college een eerste aanzet voor wijziging van de precarioverordening vastgesteld (2016/189631). Deze versie diende om ‘het veld’ te betrekken bij de wijziging van de verordening. Deze versie heeft tot 9 juli 2016 ter inzage gelegen en hier zijn zes zienswijzen op binnengekomen (zie de Nota van Zienswijzen die aan de eerdergenoemde notitie is toegevoegd).

In het nu voorliggende definitieve voorstel voor de nieuwe verordeningen is een aantal, naar de mening van het college, terechte opmerkingen uit de zienswijzen verwerkt. Opmerkingen uit de zienswijzen die betrekking hebben op de nieuwe tarieven voor de afzonderlijke activiteiten hebben niet geleid tot wijziging van de voorstellen. Dit vanwege het eerdergenoemde uitgangspunt van gelijkblijvende opbrengsten.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2017 vast te stellen;
- de toelichting op de verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting vast te stellen;
- de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting op buizen kabels, leidingen en draden 2017 vast te stellen.

3. Beoogd resultaat

Een per 1-1-2017 geactualiseerde, eenvoudigere en duidelijkere precarioverordening en een aparte precarioverordening voor buizen, kabels, leidingen en draden.

4. Argumenten

4.1 Het voorstel past binnen het ingezette beleid.

Naar aanleiding van het uitgevoerde onderzoek “dossiers precario innemen openbare grond 2012, 2013 en 2014” is aan de commissie Bestuur toegezegd dat de huidige precarioverordening zou worden geactualiseerd, vereenvoudigd en het aantal tariefindelingen beperkt. Dit past in het streven van het college om met minder (complexe) regels meer duidelijkheid over het beleid te scheppen voor burgers en bedrijven. Bovendien vergemakkelijken eenduidigere regels het opleggen van en de controle op het afdragen van precario.

4.2 Gevolgde procedure.

Om te komen tot een nieuwe precarioverordening is in de gebruikelijke procedure een extra stap ingevoegd. Voordat het concept aan de commissie Bestuur is voorgelegd, is de eerste aanzet om te komen tot de nieuwe verordening (b&w 7 juni 2016), breed bekend gemaakt en was er de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen. Dit heeft uiteraard te maken met het feit dat het onderzoek naar de afdracht van precario bij bouwwerkzaamheden is gestart naar aanleiding van een betrokken burger, de heer R. Mooijekind. Om hem en andere geïnteresseerde burgers de mogelijkheid te geven in het voorstadium van het proces van totstandkoming van de verordening kritisch mee te kijken, is de extra zienswijzeprocedure ingevoegd. Er zijn zes ingekomen zienswijzen. Eén van de heer Mooijekind, één van de Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Haarlem en vier van individuele terrashouders. Een aantal opmerkingen uit deze zienswijzen is verwerkt in de voorstellen zo als die nu voorliggen (zie de Nota van zienswijzen die deel uitmaakt van de bijlage ‘notitie voorstel nieuwe precarioverordening’). De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van de voorgestelde nieuwe precariotarieven.

4.3 Wijziging van de precarioverordening en bijbehorende tarieventabel.

De belangrijkste uitgangspunten en wijzigingen bij voorstellen tot aanpassing van de precarioverordening zijn de volgende:

De belangrijke uitgangspunten:

- actualisering van de precarioverordening;
- verduidelijking van de tekst van de verordening op onderdelen;
- vereenvoudiging van het tarievenstelsel respectievelijk terugbrengen van het aantal categorieën in de tarieventabel;
- het hanteren van een eenduidige en objectieve gebiedsindeling (centrum en overig);
- formaliseren van een aantal vrijstellingen op precario die nu al staande praktijk zijn, maar nog niet expliciet genoeg in de verordening zijn opgenomen;
- het zoveel mogelijk budgettair neutraal laten verlopen van de wijzigingen in de tarieventabel (het op het huidige peil handhaven van de gemeentelijke inkomsten op precario).

De belangrijkste wijzigingen:

1. de tarieventabel is geactualiseerd;
2. de zone-indeling in de tarieventabel is teruggebracht van 3 zones naar 2 zones (centrum en overig);
3. het onderscheid 'verlicht' versus 'onverlicht' bij reclameobjecten vervalt;
4. de huidige *klasse-indeling* voor standplaatsen vervalt. Hiervoor in de plaats wordt voor de standplaatsen ook de *zone-indeling centrum en overig* van kracht;
5. in de tekst van de verordening is de vrijstelling voor de gemeente meer expliciet gemaakt;
6. voor evenementen is een vrijstelling in de verordening opgenomen;
7. de precario op kabels en leidingen is uit de precarioverordening gehaald. Dit onderdeel wordt in een aparte verordening buizen, kabels en leidingen en draden ondergebracht die gelijktijdig met de nieuwe precarioverordening in werking treedt;
8. de mogelijkheid voor het *mondeling* opleggen voor een aanslag precariobelasting is uit de verordening gehaald;
9. een aantal precariotarieven zal, als gevolg van het in elkaar schuiven van zones en het omzetten van klassen in zones, stijgen of juist dalen;
10. een aantal belastingplichtigen krijgt als gevolg hiervan, ofwel met een verlaging, ofwel met een verhoging van de precario te maken: de wijzigingen in de tarieven (zowel verlagingen als verhogen) zijn het meest merkbaar bij de categorieën standplaatsen, reclameobjecten, benzinepompinstallaties en terrassen (zie de bijlage);
11. een aantal categorieën waarvan de opbrengsten tot nu toe verwaarloosbaar zijn gebleken, is uit de verordening verwijderd.

4.4 Gevolgen nieuwe tarieventabel voor belastingplichtigen.

Een aantal precarioplichtigen krijgt in de nieuwe situatie te maken met een hogere of lagere aanslag dan in 2016. Dit heeft te maken met het laten vervallen van een aantal tariefcategorieën. Als gevolg hiervan komt een aantal belastingplichtigen in een lagere, of juist in een hogere tariefklasse uit. Er is bij de bepaling van de nieuwe tarieven zo veel mogelijk gemiddeld om de opbrengsten op de precario op het huidige niveau (2016) te handhaven. Een verlaging van de tarieven die in de nieuwe voorstellen hoger zijn geworden is niet mogelijk zonder dat de gemeente op de precario-inkomsten inlevert. Immers een lager tarief zal een procentuele verlaging van de te betalen precario met zich brengen voor de hoogste stijgers maar ook voor een verdere daling zorgen van de precario voor degenen die in het voorstel binnen diezelfde tariefcategorie minder gaan betalen. Met andere woorden: niet alleen de verhogen worden met een dergelijke ingreep afgetopt, maar de voorgestelde verlagingen worden hiermee nog extra lager. Op verzoek van de commissie Bestuur van 8 oktober 2016 is een aantal tarieven uit de oorspronkelijke voorstellen van het college aangepast. Het gaat hier om aanpassing om te komen tot een maximale verhoging van 50% van alle tarieven. Ook bestond in de commissie de wens om de verhogen voor objecten in de zogenoemde buitenring enigszins te beperken. Om deze maatregelen te kunnen effectueren met de als uitgangspunt genomen gelijkblijvende opbrengsten op precario, is het tarief voor het innemen van openbare grond bij bouw opgehoogd met 10%.

De wijzigingen hebben voor twee objecten een binnen het voorgestelde systeem onontkoombare forse verhoging van de precario tot gevolg. Het gaat hierbij om:

- verhoging van de precario voor de benzinepompen aan de Dr. de Liefdestraat (verhoging met € 1560, zijnde 100% verhoging), deze krijgt als enige benzinepomp het tarief van een duurdere zone;

- de standplaats aan het Wilsonsplein waarbij de verhoging 128,2% bedraagt zijnde een verhoging et € 2.084). Deze laatste vormt een uitschieter naar boven omdat de standplaats voorheen als klasse C werd aangemerkt en in de nieuwe situatie binnen de zone centrum valt.

De overige voorgestelde verhogingen bedragen maximaal 50% (maar overwegend minder). Ook de totaalbedragen van de overige verhogingen stijgen bedragen in geen enkel geval met meer dan € 1150.

Omdat de genoemde twee objecten onevenredig worden getroffen door het ineenschuiven van de tarieven stelt het college voor deze betrokken ondernemers in de komende twee jaar gedeeltelijk te compenseren. Daarmee verlopen deze twee tariefsverhogingen minder excessief.

4.5 Financiën

De nieuwe tarieven in het voorliggende concept zijn berekend met het uitgangspunt dat de wijziging van de verordening geen ingrijpende gevolgen mag hebben voor de inkomsten op precario voor de gemeente.

De nieuwe voorstellen leveren een gering positief resultaat op van circa € 4.934. Gelet op de omvang van dit bedrag wordt voorgesteld de huidige raming in de gemeentebegroting te handhaven.

5. Risico's en kanttekeningen

Juridisch: wellicht wordt er op basis van de nieuwe tarieven per 1-1-2017 door een aantal belastingplichtigen bezwaar gemaakt tegen de opgelegde aanslag 2017.

Beleidsmatig: in eerste instantie zijn de tariefswijzigingen zowel in positieve zin als in negatieve zin zo veel mogelijk opgevangen binnen de afzonderlijke categorieën, zoals de terrassen, standplaatsen en reclame. Omdat binnen deze constructie de tarieven in de buitenring (gebied “overig”) naar de opvatting van de commissie Bestuur (van 6 oktober 2016) te hoog werden, zijn (mede op aangeven van de commissie Bestuur) deze tarieven verlaagd. Een en ander wordt nu op voorstel van de commissie Bestuur gecompenseerd met een relatief lichte verhoging van de tarieven voor het innemen van de openbare grond bij bouw. De eerder voorgestelde verlagingen die het gevolg zijn van het in elkaar schuiven van tarieven blijven in tact.

6. Uitvoering

Na vaststelling door de raad van de verordeningen en de toelichting worden deze bekendgemaakt in het digitale gemeenteblad (GVOP) op www.officiëlebekendmakingen.nl. Tevens worden de vastgestelde verordeningen gepubliceerd in de centrale voorziening voor de decentrale regelgeving op www.overheid.nl.

7. Bijlagen

1. Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2017
2. Toelichting op de verordening op de heffing en invordering van precariobelasting
3. Verordening op de heffing van precario op buizen, kabels, leidingen en draden 2017
4. Notitie voorstel nieuwe precarioverordeningen met nota van zienswijzen
5. Zienswijzen
6. Vergelijking nieuwe tarieventabel bestaand en nieuw
7. Doorrekening financiële gevolgen wijziging tarieven

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- de Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2017 vast te stellen;
- de toelichting op de verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting vast te stellen;
- de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting op buizen kabels, leidingen en draden 2017 vast te stellen.

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter